

Sprakeloos (15)

23 juni, half zes 's ochtends op La Pernice

Harrie Regtering¹

Voor Coleta en Gerben

04072022

Ouverture Ombra mai fu (Händel)

Ombra mai fu di vegetabile, Nooit was een schaduw van een plant
cara ed amabile, soave più. meer bemind en lieflijk of zoeter

<https://youtu.be/DB44ehylkpk?list=RDGMEM8h-ASY4B42jYeBhBnqb3-w>

Of, uit 1949, van Kathleen Ferrier <https://youtu.be/Z4wTylAZhxw?list=RDIGOB4ExSZ9Y>

Goed. Het is een grote gok om direct na de 4^e chemo op reis te gaan. De bijverschijnselen na de eerdere chemo's kunnen tot nog toe wel meevallen, maar je kunt nergens op rekenen. De reis naar Italië, vakantie samen met oeroude vrienden, is al meer dan twee jaar een verlangen. Bij elk van de mannen is er een gezondheidsprobleem. Dat maakt het extra nodig om gewoon te gaan. Op de dag van vertrek is de chemo even na zessen klaar en lopen we het ziekenhuis uit naar de volgepakte auto op de parkeerplaats.



¹ regte061@planet.nl; www.watiknietbegrijp.nl

We zetten de neus richting A 73 en rijden via Duitse snelwegen naar het zuiden. De eerste stop zo'n 500 km verderop in het Schwarzwald moet vanavond te doen zijn.

Zoiets moet je niet onnodig risicovol maken. We wisselen af wie er rijdt en wie er rust. Het Waldhotel zal een Spargelsalat (mit Kartoffeln und Schinken) op de kamer klaar zetten. We zijn goed voorbereid op een nachtelijke hongeraanval als reactie op de chemo en de dexamethason.

We doen eerst nog een dag Schwarzwald voordat we richting Italië gaan. Daar aangekomen is het gekozen hotel voor het Italië-gevoel qua ligging een prima plek. Maar dit hotel bewerkt de Amerikaanse markt zó succesvol dat the American way of life hier, zoals gepercipieerd door twintigers en dertigers van huis met geld, het Italiaans overstemt. Letterlijk. Je weet dus ook altijd waar ze zijn en kunt daarom prima de rustige plekken in de omgeving of aan de zwembaden vinden.

Maar doorreizen naar la Pernice is dan een verademing. Zelfs in Città della Pieve waar op de zaterdag van alles te doen is, is de Piazza Matteotti zoals een plek in Italië zijn moet mét dat Italië-gevoel. Vlak in de buurt ligt het Piazza Antonio Gramsci en ergens tussen beide in de fanclubwinkel van AS Roma.

In het dorp lopen we elkaar, alsof het zo moet zijn - meer dan mobielcontact en een vage afspraak wat betreft exact tijdstip en precieze plek was er niet - gewoon tegen het lijf. Zo beginnen we aan twee weken samen waarvoor 'ongedwongen' het erbij passende woord is. Afgezien van de lange jaren waarin we elkaar al kennen zijn de vier mensen ook nog als vrouw en vrouw en man en man in vriendschap verbonden. Volkomen toevallig, elk in een eigen context en voordat ze ook maar van elkaar wisten 'stellen' te zijn. Een bijzondere vorm van liefde en vriendschap tussen de vorm met mijn geliefden (Sprakeloos 12) en mijn 'vierde vrouw' (Sprakeloos 17).

De plek die we twee weken delen. We liggen op de berg tegenover de heuvelrug waarachter de zon opkomt. Op 400 meter. Groot huis op een groot terrein met zwembad. Dagelijks gewoon 35° hitte en het is pas juni. Droogte. Soms wind.

Waar komt de ongedwongenheid vandaan in deze bijzondere vorm?

We hebben vakanties gedeeld in het Franse huis van en met deze vrienden. Zo kennen we ook van elkaar de dagelijkse routines en codes. Hoe we elkaar de eigen gang kunnen laten gaan. En waar we elkaar een genoeg mee doen. Met elkaar samen kunnen genieten van een maaltijd die een van ons klaar maakt, een fietstocht, een zwempartij, een bezoek aan een stadje of aan iets daarin (een atelier, een kerk, een museum). Ieder van ons is in staat elk van de anderen in haar of zijn eigen waarde helemaal te zien zoals die is.

Elk stel heeft hun problemen, op dit moment. Ziekte en dood. We zijn overvallen door het bericht dat Jan, de beste vriend sinds veertig jaar van een van ons, agressieve longkanker heeft. De vakantietijd van de een en de tijd om te sterven van de ander komen haast over elkaar heen te liggen. Daarover kun je goed met elkaar praten zonder dat dat te overheersend of te zwaarwegend wordt in het bij elkaar zijn. Dankzij de ongedwongenheid.

Het gaat op een bijna dagelijkse manier van het een in het ander over. Van de vraag 'kan ik nog iets voor iemand uit de keuken meenemen' in 'ga jij nog een wilsverklaring opstellen'? De 'eten we samen vanavond'? vraag gaat over in de vraag 'heb je aan je speech op jullie 50 jaar samen feestje geschreven en is het gelukt'? En zo zijn zelfs de gewichtige thema's op elk moment gewoon onderdeel van de dagelijkse gang van zaken. Er is zoveel wederkerige vriendschap en liefde dat we de ruimte maken voor elkaar. Natuurlijk zijn er spannende momenten waarop het kan gaan knallen. Iemand verongelijkt of zich verkeerd behandeld kan voelen, er onbegrip of irritatie is. Maar het vermogen om die klippen te omzeilen, zowel binnen het stel als tussen de stellen, is groot. Nóg sterker is het vermogen om door de speelse manier van afstemmen de mogelijkheden van een leuke dag optimaal te laten zijn. Of je die nou samen doorbrengt of niet.

Ieder heeft zijn of haar eigen manier van opstaan, ontbijten en aan de dag beginnen. Voor de koffie samen zorgt nu eens deze dan weer die. Daarbij staat de een yoga oefeningen te doen in het zonnetje bij het zwembad, ligt er iemand na het zwemmen uit te rusten op een ligbed en zit weer een ander onder de pergola in de schaduw fiets routes uit te tekenen. Gewoon blij kunnen zijn met de wielen en trappers waar de benen juist door blijven bewegen, krachtig blijven. En met de muziek waar het hart van blijft zingen ook als het bewustzijn en de herinnering minder vlot functioneren.

Ook mijn dag heeft een eigen ritme. Mede omdat er het nodige van de chemokuur in mijn lijf zit dat hier of daar nog wel wat invloed uitoefent.

Twee over half zes, om precies te zijn. Geen seconde later.

Elke ochtend op La Pernice word ik op hetzelfde tijdstip wakker.



Om te kunnen meemaken dat de zon nog niet boven de bergkam is uitgestegen. Ik wil het 'm zien doen. De eeuwige beweging laten doordringen tot in dit lijf, tot op deze plek, hier op dit uur. Resoneren met de wereld om me heen.

Daarna kook ik een 'café' en neem plaats onder de 300 jaar oude boom. Eronder voel ik me als een jong volwassene, het leven ligt nog voor me. Ik stel me voor wat deze boom allemaal al heeft doorstaan. Van natuur tot geschiedenis, alle krachten, de goede en slechte. Tot aan deze dag dat ik op het bankje onder hem kom zitten. Er is vrede met de tijd. Die van de boom buiten mij. En die van binnen in mij. Tijd is inderdaad de ruimte van je innerlijk, ervaar ik hier op dit moment. In de echte ruimte waarin ook mijn lichaam een plaats inneemt, ritselt er hier en daar iets. Reeën, dassen, zwijnen? Vlinders weten dat de zonkracht toeneemt en kiezen positie. Je komt zintuigen te kort.

In dit meditatieve moment tussen eindigheid en oneindigheid is die ene die jij bent, in potentie eenzaam, verbonden met het vele. Niet omdat je iets deed, maar door niets te doen, je te onthouden. Dit moment baart de gedachte over het hekje in de verticale lijn, de wand, tussen leven en dood (Sprakeloos 16). In het leven kijk je tegen het onbegrijpelijke van de dood aan. Ongeacht hoe vaak je ook Epicurus herhaalt: als ik er ben is de dood er niet, als de dood er is, ben ik er niet. Eenmaal ziek, met het levenseinde voor ogen blijkt er in de wand tussen die beide gebieden een poortje, een hekje te zitten. Ineens kijk je van twee kanten – tot je laatste halve minuut – tegen zowel het leven als tegen de dood aan. Je gescheiden zijn, je bijzondere geworpenheid in de levensstroom gaat naadloos over in een ‘alles is zoals het moet zijn’.

Andere mensen zoeken en vinden ditzelfde moment in het bidden, dat zocht en vond mijn moeder daarin. Er zijn vele andere vormen van je uitdrukken voor beschikbaar van yoga tot mindfulness, van acrobatiek tot zingen, van fietsen tot zwemmen, van schrijven tot schilderen. Het ligt er maar aan wat je er aan betekenis in legt, hoe sterk je geloof dan is en hoe ver je overtuiging dan reikt.

Elk van ons hier, op deze plek, op een eigen moment, heeft een soortgelijke ervaring gehad. Daar twijfel ik niet aan. Die ervaring is omgezet in iets voor de ander, voor de anderen. Mijn moment schrijf ik hier op als aankondiging van het verhaal over het hekje tussen leven en dood (Sprakeloos 16). En op het ‘50 jaar samen’ feest een week na de vakantie op La Pernice, hoorde ik tot welk prachtige liefdesverklaring dat moment en die eigen ervaring heeft geleid. Maar het is ook terecht gekomen in de gewone, buitengewone, gerechten die ‘s avonds op tafel stonden. Ongedwongen.

Deze tijdelijke wereld hier is een microkosmos van de hele wereld. Een voortdurende schakeling tussen geest en materie, tussen lichaam en ziel van een paar elkaar gunstig gezinde mensen. Teken van hoop voor het geheel waaruit ze zijn voortgekomen en naar terugkeren. Net als de boom, ooit.

